

STANDARDE ȘI PROCEDURI ARHEOLOGICE JUDEȚUL TIMIȘ
DIAGNOSTICUL ARHEOLOGIC INTRUZIV
DATA 27.11.2019

LEGISLAȚIE NAȚIONALĂ	<ul style="list-style-type: none"> • Legea nr. 150/1997 privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic, adoptată la La Valetta la 16 ianuarie 1992; • OG nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național; • Ordin nr. 2071/2000 privind Regulamentul de organizare a săpăturilor arheologice din România; • Ordin nr. 2458/2004 privind Regulamentul pentru administrarea Repertoriului Arheologic Național; • Ordin nr. 2392/2004 privind Standardele și Procedurile arheologice; • Ordin nr. 2562/2010 privind aprobarea Procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică; • Legea nr. 185/2016 privind unele măsuri privind implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale
DEFINIȚIE	<p>Evaluarea de teren este operațiunea planificată, limitată în timp, nedistructivă și/sau intruzivă ce are drept scop determinarea prezenței sau absenței materialelor arheologice, a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor într-o zonă delimitată. În cazul descoperirii de bunuri arheologice, evaluarea de teren definește distribuția lor spațială, caracterul lor și starea de conservare, permițând o apreciere a valorii lor pe plan local, județean, regional, național sau internațional. Rezultatul unei evaluări de teren este Raportul de evaluare de teren, redactat obligatoriu în limba română. Evaluarea de teren este parte integrantă a activității de cercetare științifică.</p>
SCOP	<p>Prezentele Standarde și Proceduri arheologice – Diagnosticul arheologic intruziv sunt concepute pentru a clarifica, completa și uniformiza Standardele și Procedurile arheologice existente (OMC 2392/2004) la nivelul tuturor instituțiilor care activează în cercetarea arheologică din județul Timiș în ceea ce privește Diagnosticul arheologic intruziv și nu se substituie legislației în vigoare cu privire la protejarea patrimoniului arheologic național.</p>

		<p>5. Concluzii:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Prezență/absență complexe/materiale arheologice b. Încadrare cronologică materiale arheologice c. Delimitare perimetru propus pentru cercetare preventivă în coordonate STEREO 1970 d. Delimitare perimetru propus pentru supraveghere arheologică în coordonate STEREO 1970 <p>Propuneri:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Aviz favorabil pentru proiectul investițional b) Aviz favorabil condiționat de efectuarea cercetării arheologice preventive pentru un perimetru delimitat în coordonate Stereo 1970 în care au fost identificate complexe / materiale/ strat arheologic c) Aviz favorabil condiționat de efectuarea supravegherii arheologice la demararea lucrărilor investiționale d) Aviz negativ 	
		<p>6. Anexe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Raport format electronic (format pdf) ▪ Autorizație MC ▪ Plan situație cu amplasarea secțiunilor (format dwg) ▪ Fotografii secțiuni, materiale arheologice spălate (rezoluție minim 300 dpi) 	
<p>II</p>	<p>TIPURI INVESTIȚIE</p>	<p>1. Locuințe</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pentru suprafețe mai mici sau egale cu 120 mp diagnosticul va acoperi minim 10% din suprafața investițională; 2. Pentru suprafețe mai mari de 120 mp diagnosticul va acoperi 10-20% din suprafața investițională; 3. Secțiunile vor fi efectuate strict în perimetrul afectat de proiectul investițional și nu în exterior; 4. În cazul efectuării unei singure secțiuni, aceasta se va amplasa central; 5. Sondajele de verificare a stratigrafiei se vor efectua pentru toate lucrările intruzive (fose, puțuri/fântâni, racorduri la rețele edilitare gaz/apă/canalizare, amplasament garduri de împrejmuire, etc.); 6. La solicitarea beneficiarului, pentru evaluarea cât mai precisă a timpului și costurilor necesare pentru cercetarea arheologică preventivă, se poate decoperta toată talpa viitoareii construcții; 7. Propunerile raportului de diagnostic vor fi făcute strict pentru perimetrul investițional și nu pentru întreaga parcelă.
		<p>2. Hale</p>	<p>Diagnosticul arheologic va fi efectuat pe minim 10% din suprafața investițională, indiferent de tipul de</p>

	industriale	fundație (fundații continuue sau tip pahar).
	3. Rețele utilități	Secțiuni pe traseul investiției din 25 în 25 de m
	4. Branșamente	Decopertare traseu
	5. Magistrale utilități	Secțiuni la distanțe regulate (maxim 50 m între ele); orientarea secțiunilor: de-a lungul și perpendicular pe traseu
	6. Căi de comunicație	Secțiuni la distanțe regulate (max. 50 m distanță între ele). Orientarea secțiunilor: de-a lungul și perpendicular pe traseu. Amplasare secțiuni în funcție de fiecare caz.
	7. P.U.Z.-uri	Conform Planșă Reglementări Urbanistice pentru toate lucrările intruzive propuse, respectiv: case, hale, utilități, branșamente (cf. prevederilor de mai sus)
	8. Terenuri fără proiect investițional	Nr. secțiunilor va fi reprezentativ pentru suprafața afectată (minim 10% din suprafața afectată).
	DIMENSIUNE SECȚIUNI	10 x 1.2 m

LEGISLAȚIE NAȚIONALĂ

LEGEA NR. 150/1997

ART. 3 - În vederea ocrotirii patrimoniului arheologic și pentru garantarea semnificației științifice a operațiunilor de cercetare arheologică, fiecare parte se angajează: de a asigura întreprinderea săpăturilor și a prospecțiunilor arheologice într-o manieră științifică și sub rezerva folosirii unor metode de investigație nedistructive, ori de câte ori este posibil

OG NR. 43/2000

ART. 2, alin. 4 - 8

(4) Toate etapele cercetării arheologice sunt parte integrantă a activității de cercetare științifică, așa cum este definită de legislația în domeniu.

(5) Toate etapele cercetării arheologice, constând în inventariere, **diagnostic**, săpătură, supravegere și intervenții asupra materialului arheologic, vor fi întreprinse folosindu-se toate acele metode, tehnici și practici specifice, considerate necesare pentru a obține maximum de informații referitoare la patrimoniul arheologic din zona cercetată.

(6) Toate etapele cercetării arheologice se realizează numai pe baza unui proiect aprobat de Comisia Națională de Arheologie și se vor finaliza prin rapoarte ce cuprind datele esențiale pentru justificarea metodei și tehnicilor folosite, a resurselor utilizate, precum și a concluziilor la care s-a ajuns.

(7) Etapele de **diagnostic**, săpătură sau supraveghere arheologică pot fi necesare în următoarele cazuri:

- a) punerea în practică a unui proiect de cercetare arheologică sistematică;
- b) ca parte a unui studiu de impact asupra mediului, în condițiile prevăzute de legislația privind protecția mediului;
- c) ca urmare a unei preconizate intervenții asupra solului, care poate reprezenta o amenințare pentru potențialul arheologic al unei zone delimitate sau al unui sit arheologic;
- d) ca parte a fazelor de realizare și avizare a documentațiilor urbanistice, în cadrul legal stabilit de documentațiile de urbanism naționale, regionale, locale și/sau în stadiul elaborării acestora;
- e) ca urmare a unor procese naturale care pun în evidență bunuri de patrimoniu arheologic;

f) ca urmare a unor acțiuni umane, altele decât cercetarea arheologică, și a lucrărilor prevăzute la art. 6;

g) în cazul elaborării de planuri investiționale și de dezvoltare inițiate la nivel privat, local, regional, național sau internațional.

(8) Etapele cercetării arheologice pot fi inițiate sau desfășurate ca urmare a cererii unei persoane fizice ori juridice de drept public sau privat

ORDIN NR. 2071/2000

CAP. I. pct. 3 – Săpăturile arheologice constau din **sondaje**, săpături sistematice de durată, săpături preventive și săpături de salvare și pot fi efectuate numai de către specialiști înscriși în Registrul Arheologilor din România.

CAP. II. pct. 8 – Săpăturile arheologice sunt, după modul de desfășurare, de următoarele tipuri: b) sondajele sunt săpături arheologice de întindere și durată restrânsă.

ORDIN NR. 2458/2004

ART. 17 Repertoriul Arheologic Național se actualizează permanent prin adăugarea tuturor datelor științifice conținute de: f) Rapoartele de evaluare de teren.

ORDIN NR. 2562/2010

ART 13

(1) Pentru obținerea autorizației pentru diagnostic arheologic, prevăzută în anexa nr. 7, sunt necesare următoarele documente:

a) formular pentru solicitarea eliberării autorizației pentru diagnostic arheologic, completat conform modelului prevăzut în anexa nr. 8;

b) protocol de colaborare între instituții, dacă este cazul.

(2) După finalizarea evaluării de teren, responsabilul științific de șantier are obligația să depună la serviciul deconcentrat al Ministerului Culturii și Patrimoniului Național din județul respectiv, precum și la direcția de specialitate din cadrul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, în termen de 30 de zile, un raport de diagnostic arheologic, care va conține obligatoriu, în format .shp sau .dwg, delimitările siturilor ori zonelor cu potențial arheologic inventariate, realizate în sistem de coordonate STEREO 70.

LEGEA NR. 185/2016

ART. 22, ALIN. (4)

Prin derogare de la prevederile art. 1 alin. (1), art. 4, 5 și ale definiției "Drept de execuție a lucrărilor de construcții" din anexa nr. 2 la Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv de la prevederile art. 2 alin. (9) și (10) și art. 5 alin. (16) din Ordonanța Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile art. 4 alin. (2) și art. 24 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, după caz:

h) direcțiile județene pentru cultură emit avizele necesare implementării proiectelor din domeniul gazelor naturale;

i) pentru proiectele de importanță națională în domeniul gazelor naturale, avizele emise de direcțiile județene de cultură sunt de tipul:

- aviz de principiu, emis ca urmare a solicitării inițiatorului proiectului, însoțită de documentația tehnică, evaluare arheologică teoretică, aviz necesar pentru demararea procedurii de notificare, obținerea acordului de mediu și a autorizației de construire, cu condiția ca până la demararea lucrărilor inițiatorul proiectului să realizeze **diagnosticul arheologic intrusiv** și cercetarea arheologică preventivă;

- avizul conform, emis ca urmare a solicitării inițiatorului proiectului, însoțită de rezultatele **diagnosticului arheologic intruziv**, dispus prin raportul de evaluare teoretică, și ale cercetării arheologice pentru siturile identificate prin diagnostic intruziv;

j) avizul conform prevăzut la lit. i) liniuța a 2-a se emite cu respectarea propunerilor comisiilor științifice de specialitate, respectiv:

- formulate de comisiile zonale ale monumentelor istorice, atunci când avizul se referă la intervenția pe monumentele istorice, indiferent de grupa valorică, în zonele de protecție ale acestora și în zonelor construite protejate;

- formulate de Comisia Națională de Arheologie, atunci când avizul se referă la intervenția în situri arheologice;

k) avizele prevăzute la lit. i) și j) se emit în termen de 45 de zile de la data depunerii de către inițiatorul proiectului a documentației complete;

l) inițiatorul proiectului își asumă riscul modificării proiectului ulterior obținerii acordului de mediu și a autorizației de construire, ca urmare a cercetării arheologice preventive;

m) în siturile arheologice identificate prin **diagnosticul intrusiv**, cercetarea arheologică preventivă se realizează înaintea executării lucrărilor de construcții care presupun intervenții asupra solului și subsolului;